

Notat

7. oktober 2020
Side 1 af 6

Til	Aarhus Byråd
Til	Orientering

Besvarelse af 10 dages forespørgsel fra Venstre vedrørende indsats mod negativ social kontrol

Venstre har fremsendt en 10 dages forespørgsel til besvarelse ved Sociale Forhold og Beskæftigelse (MSB) vedrørende indsats mod negativ social kontrol. I nærværende notat besvares de stillede spørgsmål.

1. Hvilke indsatser, der gøres for at opsøge og støtte kvinder, der lever under negativ social kontrol

Svar:

Udfordringer med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol har eksisteret længe og frontmedarbejderne i MSB har håndteret disse professionelt gennem årene – og gør det fortsat.

I august 2017 oprettede MSB indsatsen *Team for Æresrelaterede konflikter (TÆK)*, forankret under Job, Udsatte og Socialpsykiatri, som er specialiseret i æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Indsatsen blev oprettet på baggrund af den politiske aftale "*Vi accepterer ikke samfundsundergravende parallelsamfund*". Aftalen indeholder en række initiativer, som skal forebygge og afhjælpe vold, overgreb, undertrykkelse, selvbestaltede retssystemer, social kontrol og antidemokratiske værdier mm. Konkret udmøntede aftalen sig i en 42-punkts handleplan, hvor TÆK-indsatsen var en af dem.

2. Hvor mange medarbejdere er ansat til indsatsen fordelt på køn, etnicitet og faglig baggrund?

Svar:

TÆK-teamet består af tre fuldtidsstillinger og en deltidsstilling. Heraf er den ene ansat og aflønnet via midler fra Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI) som Sikkerhedskonsulent og den deltidsansatte, er ligeledes aflønnet af midler fra SIRI i forbindelse med Koordinationsenheden. Koordinationsenheden er et samarbejde omkring ufrivillige udlandsrejser, som flere nationale aktører, herunder Rigspolitiet, UM, SIRI m.fl., deltager i.

SOCIALE FORHOLD OG BESKÆFTIGELSE

Fagligt sekretariat
Aarhus Kommune

Ledelse- og Politisk betjening
Jægergården, Værkmestergade
15 B
8000 Aarhus C

Direkte e-mail:
sigre@aarhus.dk

Sag: 20/087865-2
Sagsbehandler:
Signe Reichenbach

Medarbejderne er etnisk danske kvinder med socialrådgiverbaggrund. De er alle ansat på baggrund af deres faglige og erfaringsmæssige kvalifikationer. Medarbejderne har også tidligere erfaring fra arbejde i Aarhus Kommune. De har dermed et stort fagligt netværk i kommunen samt bred viden om almenområdet og de interne kommunale sagsgange. Begge dele er noget, der i høj grad bringes i spil i den konsulentfunktion, som de har i forhold til medarbejdere i Aarhus kommune samt i den direkte rådgivning til borgerne.

7. oktober 2020
Side 2 af 6

3. På hvilke måder foretages det opsøgende arbejde?

Svar:

TÆK-teamet holder løbende oplæg for og møder med både frontmedarbejdere i MSB, samt andre relevante frontmedarbejdere, herunder uddannelsesvejledere på ungdomsuddannelser, Kvindehuset og boligsociale medarbejdere, frivillige foreninger (eksempelvis Bydelismødre, Sabaah) m.fl.

Derudover er der omdelt en lang række postkort med information om indsatsen, kontaktinformation, samt kort viden om, hvor man kan få mere information. Disse er omdelt til blandt andet praktiserende læger, lagt frem på biblioteker mm.

TÆK-teamet er en specialiseret konsulent-indsats, der rådgiver både frontmedarbejdere og borgere, men det opsøgende arbejde foregår blandt alle frontmedarbejderne i MSB både på social- og på beskæftigelsesområdet.

4. Hvilke indsatser tilbydes kvinderne, der ønsker støtte til at komme ud af tvangslignende forhold?

Svar:

TÆK tilbyder støtte til alle, der forhindres i at leve det liv, de ønsker - uanset alder, køn og etnicitet. TÆK yder målrettet, koordineret og individuelt tilpasset indsats til borgere, der er udsat for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

TÆK giver råd og vejledning til borgeren og udarbejder risikovurderinger (teamet er certificeret i risikovurderingsværktøjet PATRIARK) og sikkerhedsplaner. Derudover har TÆK mulighed for at bevilge borgerne psykologtimer, mentorforløb og støtte til reelle exitforløb ud af kommunen. TÆK tilbyder rådgivning og sparring til fagpersoner i Aarhus Kommune som eks. myndighedsrådgivere, lærere og andre. Formålet er, at medarbejdere i Aarhus Kommune får øget fokus på målgruppen og bliver styrket i både at opspore og støtte borgere, der er udsat for negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

TÆK har ikke myndighed, så de indsatser, der igangsættes, foregår derfor i et samarbejde med almenområdet (Serviceloven og LAB-loven).

7. oktober 2020
Side 3 af 6

Derudover er der i budgetforliget 2021-2024 afsat midler til et projekt i Kvindehuset, der skal styrke kvinderne i at finde deres eget fodfæste uden social kontrol.

5. På hvilken måde uddannes og oplyses disse kvinder om deres rettigheder for et selvstændigt liv?

Svar:

Alle frontmedarbejder i MSB, samt alle andre frontmedarbejder i Aarhus Kommune, har et ansvar for at møde og oplyse borgerne i Aarhus om deres rettigheder for et selvstændigt liv.

TÆK har i foråret 2020 udarbejdet en beredskabsplan for æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol målrettet afdelingsledere og frontmedarbejdere i MSB. Magistratsafdelingerne for Børn og Unge, Kultur og borgerservice og Sundhed og Omsorg har bidraget til udarbejdelsen, og beredskabsplanen er delt med disse magistratsafdelinger. Beredskabsplanen kan tilgås via kommunens intranet, og der er planlagt en "oplysnings-runde" i vinteren 2020/2021, hvor både TÆK og beredskabsplanen skal "re-promoveres".

TÆK kan med deres viden og erfaring på området, vidensdele og opkvalificere frontmedarbejderne i MSB, således at de bliver endnu bedre til både at spotte og møde borgere, der udsættes for æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

I mødet med den enkelte borger har TÆK et stort fokus på at oplyse om den enkeltes rettigheder og handlemuligheder, således at borgeren bliver styrket til et selvstændigt liv, hvilket også kan ske indenfor familien, da det ikke altid er målet eller borgerens ønske at komme væk fra familien.

6. Bliver de enkelte tilfælde registeret og hvis ja, hvor mange har man haft en kontakt med?

Svar:

TÆK registrerer blandt andet begyndelses- og slutdato, alder på henvender, henvendelseskanal, baggrunden for sagen og teamets rolle i sagen.

TÆK-teamet har i alt modtaget 147 henvendelser i perioden fra september 2017 til 6. oktober 2020.

Størstedelen af henvendelserne vedrører personer mellem 18 og 30 år. Således findes 60 ud af de 147 sager i denne målgruppe. Dertil drejer 39 af sagerne sig om personer mellem 15 og 18 år, 22 af sagerne drejer sig om personer over 30 år mens 17 af sagerne drejer sig om personer under 15 år.

7. oktober 2020
Side 4 af 6

Som en del af aftalen *Vi accepterer ikke samfundsundergravende parallelsamfund* blev det besluttet, at indsatsen skulle evalueres i 2020, denne evaluering forventes klar ultimo oktober 2020.

7. Hvor mange er blevet støttet af ud af uønsket ægteskab?

Svar:

TÆK benytter ikke begrebet uønskede ægteskaber, men registrerer *Frygt for tvangsægteskab, Planlagt tvangsægteskab, Indgået tvangsægteskab og Ønsker at ophæve tvangsægteskab*. Hvis et ægteskab er indgået frivilligt, men den ene part efterfølgende ikke kan få lov at komme ud af ægteskabet igen (skilsmisse), registreres dette også som tvangsægteskab, da begge parter dermed ikke længere er frivilligt i ægteskabet.

Der er registeret følgende i disse kategorier:

- Frygt for tvangsægteskab: 5
- Planlagt tvangsægteskab: 2
- Indgået tvangsægteskab: 3
- Ønsker at ophæve tvangsægteskab: 10

8. Er Rådmanden bekendt med, om der i Aarhus har været tilfælde som i Odense, hvor der er krav om at underskrive skilsmissekontrakter faciliteret af religiøse overhoveder om vilkårene ved en separation/skilsmisse?

Svar:

TÆK er ikke via deres arbejde blevet gjort bekendt med sådanne aftaler.

9. Hvilke organisationer samarbejder kommunen med om indsatsen?

Svar:

TÆK er som nævnt i svaret på spørgsmål 2 en del af den nationale Sikkerhedskonsulentordning, hvor TÆK rådgiver i sager om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol i hele region Midtjylland, samt en del af en ny-oprettet koordinationsenhed i forbindelse med ufrivilligt udenlandsophold – begge indsatsen er finansieret af SIRI. Ydermere er TÆK

en del af et nationalt netværk med andre kommuner, samt et projekt omhandlende familiebehandling med fokus på æresrelaterede konflikter, begge koordineret af SIRI.

Derudover har TÆK et godt og velfunderet samarbejde med Etnisk Konsulent Team (Københavns Kommune), RED både rådgivningen og RED safehouse, samt almene krisecentre.

Lokalt har TÆK et godt samarbejde med de andre magistratsafdelinger, særlig Børn og Unge, der også arbejder aktivt med området (både sundhedsplejen, Gadeplan, m.fl.). Derudover har Sundhed og Omsorg og Kultur og Borgerservice bidraget til en beredskabsplan udarbejdet af MSB i foråret 2020.

Derudover har der været afholdt en række møder med Bydelsmødre, Kvindehuset, m.fl., samt et fyraftensmøde i samarbejde med Frivillighedscenteret. Civilsamfundet og de frivillige foreninger er vigtige aktører og samarbejdspartner på området.

7. oktober 2020
Side 5 af 6

10. På hvilken måde er det øvrige personale, her tænkes på vores institutioner og forvaltninger der er i kontakt med kvinderne, uddannet og trænet til at se signaler for ofrene for social kontrol?

Svar:

Se samlet svar under punkt 11.

11. Ved medarbejdere der har mistanke om social kontrol, hvor de skal rette henvendelse?

Svar:

TÆK-teamet har siden oprettelse i august 2017 været rundt i en række af MSB's afdelinger og præsenteret indsatsen for frontmedarbejdere. Oplægget fokuserer på, hvad man skal være opmærksom på og hvilken hjælp, der er at hente. TÆK har også holdt en række oplæg uden for MSB for blandt andet studievejledere på ungdomsuddannelser, Bydelsmødre m.fl.

Derudover er der uddelt en lang række postkort med oplysninger om indsatsen, kontaktinformationer, samt viden om, hvor man kan få mere information (jf. svar til spørgsmål 3). TÆK har også en hjemmeside på Aarhus.dk og en side på kommunens Intranet. Der er flere gange "reklameret" for indsatsen på kommunens Intranet, senest i september 2020 i forbindelse med beredskabsplanen (jf. svar til spørgsmål 5).

TÆK-teamet har desuden arrangeret, at frontmedarbejdere i primært MSB men også enkelte samarbejdspartnere fra Børn og Unge har kunnet deltage i SIRI's to dages *Grundkursus - Få styr på teori og praksis om æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol*. Arrangementet blev afholdt i Aarhus.

7. oktober 2020
Side 6 af 6

Den evaluering af indsatsen, der pt. er under udarbejdelse (jf. svar til spørgsmål 6) indikerer, at der mangler viden om indsatsen blandt frontmedarbejdere. Dette skyldes blandt andet, at der løbende er udskiftning blandt frontmedarbejderne. Det er derfor besluttet, at der skal igangsættes en re-promoveringsproces, der skal løbe hen over vinteren 2020/2021.